

Sygn. akt II KS 2/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SO del do SN Wojciech Sych

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **Ł. M.**,
oskarżonego z art. 90 § 1 k.k.s.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 5 września 2017 r.,
skargi obrońcy oskarżonego,
na wyroku Sądu Okręgowego w [...],
z dnia 20 kwietnia 2017 r., uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w [...]
z dnia 27 października 2016 r., i przekazującego sprawę do ponownego
rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

- I. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym;**
- II. zarządza zwrot Ł. M. wniesionej
przez niego opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia z dnia 16 listopada 2015 r. Ł. M. został oskarżony o to, że: w dniu 8 czerwca 2015 roku w Urzędzie Celnym w [...] usunął spod dozoru celnego z magazynu czasowego składowania L. towar zewidencjonowany pod pozycją LE 755 w postaci 1 szt. Telefonu „Iphone 6” o wartości celnej 2575 PLN, 5 kompletów szczotek fryzjerskich o wartości celnej 3877 PLN oraz 1 szt. marynarki męskiej o wartości celnej 5176 PLN,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 90 § 1 k.k.s.

Sąd Rejonowy w [...] wyrokiem z dnia 27 października 2016 r., oskarżonego Ł. M. uniewinnił od zarzucanego mu czynu, a koszty procesu przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w [...] złożył Urząd Celny w [...], zarzucając obrazę prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny wyjaśnień oskarżonego oraz zebranego w sprawie materiału dowodowego z pominięciem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasad logiki.

W konkluzji Urząd Celny w [...] wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2017 r., uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Skargę od wyroku Sądu Okręgowego w [...] wniósł obrońca oskarżonego Ł. M., zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 437 § 2 k.p.k., poprzez uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania bez powołania na podstawę prawną z art. 454 k.p.k., podczas gdy z uzasadnienia Sądu Odwoławczego wynika, że jedyną przyczyną uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania jest konieczność ponownej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co nie stanowi przesłanki do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w [...] w pisemnej odpowiedzi na skargę obrońcy oskarżonego wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Skarga obrońcy oskarżonego Ł. M. jest zasadna, co spowodowało uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w [...] i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. W powołanym przepisie art. 539a § 3 k.p.k. niewątpliwie mowa zatem o art. 437 § 2 k.p.k., który obecnie stanowi, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

W realiach przedmiotowej sprawy powodem orzeczenia Sądu *ad quem* o charakterze kasatoryjnym nie była żadna ze wskazanych wyżej podstaw. W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał bowiem, że przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie realizowała dyrektyw określonych w art. 7 k.p.k. W tym kontekście Sąd odwoławczy wskazał na nieustosunkowanie się przez Sąd I instancji do części zeznań świadka R. L., nieodniesienie się do zeznań L. Z. oraz pominięcie części zeznań świadka M. K. W konkluzji swoich wywodów Sąd Okręgowy wskazał na konieczność ponownego dokonania „dogłębnej analizy wszystkich dowodów, w tym całości zeznań świadka R. . zeznań świadka L. Z. oraz zeznań świadka M. K. w tym także zakresie, w jakim zeznawali odnośnie świadomości oskarżonego co do zasad odbioru przez niego towaru z magazynu czasowego składowania L., a następnie dokonać oceny wszystkich dowodów zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 7 k.p.k.”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się natomiast, że konieczność ponownej oceny przeprowadzonych dowodów nie mieści się w kręgu podstaw wyroku kasatoryjnego; także wówczas, gdy sąd odwoławczy zasadnie wskaże, jakich to kardynalnych uchybień art. 7 k.p.k. dopuścił się sąd *meriti* (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2016 r., IV KS 5/16, LEX nr 2165596). To z kolei prowadzi do wniosku, że w zakresie zarzucanego oskarżonemu Ł. M. czynu z

art. 90 § 1 k.k.s. nie wskazano na żadną z podstaw z art. 539a § 3 k.p.k., tj. nie stwierdzono bezwzględnej przyczyny odwoławczej, nie wskazano też na konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości. Sąd odwoławczy, uchylając wyrok, nie powołał się również na podstawę określoną w art. 454 § 1 k.p.k. Wydanie wyroku kasatoryjnego nie jest oczywiście w takiej sytuacji wykluczone, ale może to nastąpić jedynie wówczas, gdy ocena dowodów przeprowadzona przez sąd odwoławczy doprowadzi do wniosku, że w świetle wszystkich dowodów zajdzie potrzeba rozważenia wydania wyroku skazującego, do czego ze względu na zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. sąd drugiej instancji nie jest uprawniony.

Od tego rodzaju oceny Sąd Okręgowy jednak się uchylił, a jednocześnie wskazał na niedostatki w ocenie materiału dowodowego, jakich dopuścił się Sąd Rejonowy. To z kolei powoduje, że za trafny należało uznać postawiony w skardze zarzut naruszenia przez Sąd *ad quem* art. 437 § 2 k.p.k., skoro uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania nastąpiło bez powołania podstawy prawnej, która by to umożliwiała.

O zwrocie oskarżonemu uiszczonej opłaty od skargi Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 527 § 4 k.p.k. w zw. z art. 539f k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

kc